

Predikan

15 e tref 2018, årg 1

Psalmer: 16, 688, 249, 75, 58

Pär-Magnus Möller

I en värld full av måsten provocerar Jesus oss i dag rejält: Gör er inga bekymmer!

Observera att han inte säger att vi inte skall bekymra oss, han säger inte att vi skall valsa omkring i världen som världsfrånvända andliga tomtar och säga att allting är underbart och att det inte finns något att bekymra sig över. Det finns faktiskt massvis med saker att bekymra sig över – och saker som vi bör bekymra oss över. Det Jesus gör är att han säger att vi skall bekymra oss över rätt saker.

Vi gör oss nämligen bekymmer över sådant vi inte behöver bekymra oss över.

Jag har märkt i mitt eget och i andras sätt att leva att det där med att göra sig bekymmer faktiskt är en flyktväg bort från verkligheten – bort från de verkliga bekymren. Istället för att ta eget ansvar för något man har ansvar för - men som man tycker är lite för besvärligt att hantera - så skapar man ett bekymmer; t.ex. en medmänniska som man kan skylla allt på. Så kan man plötsligt höra sig säga: *Om det inte vore för den hemska personen så vore allt bra – det är den personens fel att saker och ting inte fungerar, det är den personen som står i vägen för det som är gott.*

Saken är att det funkar jättebra att göra så – man lägger liksom ut en dimridå som många människor går på och så står man plötsligt där fri och oskyldig till allt ansvar. Ibland är det andra saker man skapar bekymmer runt – det kan vara en sjukdom, en tråkig omständighet eller nästan vad som helst. När man väl gjort sig bekymret och lägger sin energi på att blåsa upp det så är det som om de verkliga bekymren alltid blir någon annans fel eller ansvar.

Det är helt enkelt lättare att *göra* sig bekymmer än att lösa de verkliga bekymren. Det är lättare att leva i lögnen än i verkligheten.

Ett klassiskt exempel som jag hörde för några år sedan: Det var den bitte ungarlen som skyllde sin sigelhet på invandrarna: - Invandrarna kommer här till vårt land och tar alla våra kvinnor, sa han. Tja – det är ju ett sätt att se på det hela. Ett annat sätt att se på det hela vore ju att om han fixade till sitt liv, tvättade sig, vårdade sitt språk och tog tag i sin ekonomi och livsstil – så att han kanske han blev lite attraktiv för det motsatta könet – men si den var för jobbigt – det

var lättare att *göra* sig ett bekymmer som han kunde gömma sig bakom. Vi gör så allihopa på ett eller annat sätt.

Det Jesus försöker göra i dag är att hjälpa oss se saker och ting på ett rätt sätt – så att vi inte går under av bitterhet och lögner. Han ger oss en väg att gå så att vi klart kan se och förstå vad som är rätt och vad som inte är det.

Jesus säger: *Sök först Guds rike och hans rättfärdighet*. Ha det som fokus – då faller allting annat rätt i era liv. Då lär ni er att bekymra er över rätt saker, oroa er för rätt saker och glädja er över rätt saker. *Sök först Guds rike och hans rättfärdighet så skall ni få allt det andra också*.

Men vad kan det då vara att ”söka Guds rike och hans rättfärdighet” – vad betyder dessa vackra religiösa ord egentligen?

Svaret är som alltid enkelt och samtidigt svårt. Frågan vi kristna alltid måste ställa oss är vad som står i centrum av våra liv. Var är vår blick fästad?

Ett klassiskt bibliskt exempel på vad jag menar är Petrus som satt i båten tillsammans med de andra lärjungarna. När han fick se Jesus komma gående på vattnet så ville han också göra som Jesus. Jesus kallade på honom och Petrus tog ett steg över relingen. Med blicken fäst på Jesus lyfte han också upp det andra benet ur båten och satte foten på vattenytan, och till hans förvåning bar vattnet honom så han kunde börja vandringen ut mot Jesus. Men ... plötsligt tappade Petrus fokus. Hans tankar började irra och han glömde bort Jesus och funderade istället på ytspänningen, de vitskummande vågorna, och hur kallt vattnet var om han skulle trilla i. Då, berättat evangelisten, sjönk Petrus.

I våra kristenliv kan vi nog alla känna igen oss i detta misslyckande. Vi har kanske varit med om en andligt stark upplevelse. Vi tänker: *Från och med nu skall jag alltid följa Jesus, alltid be, alltid läsa min bibel, alltid prioritera min gudstjänst*. Så börjar man med frimodighet leva det liv man bestämt sig för – och kanske ser man lite frukt växa fram i det livet i form av frid, glädje och andlig styrka. Men ... så blir man förkyld, eller så går bilen sönder, eller så är det någon kristen broder eller syster som säger något ofördelaktigt om en – eller någon annan småsak – och tillvaron snurrar till en sekund. Hur lätt är det inte då att vi tappar fokus, vänder blicken bort från Jesus och tappar alla ambitionerna.

Misslyckandet skapar en känsla av missmod och ovilja att sätta upp nya mål... *vad skall det vara bra för, jag kommer ju ändå att misslyckas igen*. Kan ni känna igen er.

Det är i denna kamp Jesus vill hjälpa oss att prioritera rätt – så att vi förmår hålla ut och inte sjunker i missmodets oändliga skummande hav.

I dag får ni fyra små tankar om vad det är att först av allt söka Guds rike och hans rättfärdighet som ni kan meditera över under veckan som kommer:

Tanke 1: Förstå vad som är centrum i tron.

Kristen tro har två fokus som vi aldrig får släppa. De sammanfattas i ordet: *Du skall älska herren dig gud med hela ditt hjärta... och din nästa som dig själv*. Så enkelt är det – men just det enkla i tron har vi mest svårt att förstå. Därför tror vi istället att kristen tro är att ägna sig åt olika former av andliga övningar såsom en viss typ av bön, ett systematiskt bibelläsande och deltagande i kyrkliga aktiviteter. Det är absolut inget fel med andliga övningar eller kyrkliga aktiviteter – det kan vara hur nyttigt som helst – men man måste komma ihåg att det inte är nödvändigt. Dessa är istället gåvor du kan använda när de hjälper dig växa i tron och ha fokus på Gud och medmänniskan. Men ibland är det så att man inte förmår be, eller ha tid att läsa, eller ork att träffa andra kristna. Då är det så. Om man då tror att man måste ha fokus på de andliga övningarna är det lätt att man går under, sjunker i missmod. Alla kristna går igenom olika andliga kriser kring bibelläsning och bön – det är inget konstigt. Prioritera då det viktigaste: vissheten om att du alltid är inför Guds ansikte – och att du kan ana Kristus i varje medmänniska du möter. Mer behövs inte just då.

Tanke 2: Ha lagom ambitioner i ditt kristenliv.

Kristen tro är en övning – en övning att bli dig själv helt och fullt. Målet är inte att bli en religiös förebild eller andligt världsfrånvärd. Målet är att bli äkta. Därför är det viktigt att skaffa sig rätt förebilder. En del kristna sätter helgonlika människor som förebilder; människor som kan be timvis utan att bli trötta, människor som orkar leva självuppoftande liv under omänskliga omständigheter – eller något likande. En del tänker i sin fromhet att Jesus är väl en rimlig förebild – men är han verkligen det? Trots allt är han ju faktiskt Gud och har genom det ett visst försprång från oss vanliga efterföljare. Inte många av oss förmår gå på vatten, förlåta alla våra fiender då vi spikas upp på kors eller klara av att frestas av djävulen fyrtio dagar och nätter utan att bli hungrig. Bara som några exempel. Frågan är om Jesus ens begär det av oss. Det var ju han som fullgjorde vad vi borde och blev vår rättfärdighet, som det står i psalmen.

Tanke 3: Förstå att kraften kommer från Herren.

Detta är så oerhört viktigt i det kristna livet. När vi skall söka Guds rike och hans rättfärdighet är det så lätt att vi börjar leta efter vårt rike, vår makt och vår rättfärdighet. Den stora övningen som kristet liv innebär är att lämna det egna, lämna denna världen rike och makt och förlita sig på att Guds löften bär. Det är en svår övning.

I ungdomsgrupper gör man ibland en trygghetsövning som går ut på att man står i en ring runt en person som har en bindel för ögonen. Personen med bindel skall stå rakt upp och ned men tillåta sig falla åt olika håll i förtröstan på att de som står runt omkring skall ta emot och mjukt skjuta personen vidare så hen kan falla åt andra hållet – som en pendel. När man står där i mitten är det oerhört svårt att tillåta sig falla – man vill ha koll på situationen. När man tippas över och måste våga lita på att vännerna tar emot så är fallet istället en väldigt skön och befriande känsla – fallet upplevs både som en död och en befrielse – och händerna som mjukt tar emot känns som en kärlekshandling.

Det är Herren som bär det kristna livet. Att öva sig att dö bort från sina egna ambitioner kring det andliga livet är nästan som att falla bort från allt som man innan trodde sig ha makt över. Övningen att våga falla är den enda övning vi behöver ha som ambition i kristenlivet – då löser sig allt annat också.

Till sist tanke 4: Inse att allt är nåd.

För att kunna ha fokus på att söka Guds rike och hans rättfärdighet behöver vi förstå att hans rike och hans rättfärdighet inte är något annat än nåd.

Att leva ett kristet liv är att våga leva i det ständiga fallet och i den ständiga upprättelsen. Det är så livet ser ut. Kristet liv är att i kärlek sträcka sig efter att göra det som är gott i vetskap om att du kan falla – och i fallet veta att en kristen alltid faller i Guds famn – och väl där i famnen veta att detta är helt ok, att du gång på gång får börja om från början igen. Det är genom denna övning du får djupare och djupare ana vad nåd verkligen är – vad som är viktigt fokus i det kristna livet och vad som inte är det. Därför säger Jesus till oss i dag:

Gör er inga bekymmer... Sök Guds rike... sök Guds rättfärdighet... då skall du se att ditt liv bli helt, helat och fruktbarande. Vet att Herren han koll på tillvaron och att du inte behöver oroa dig för morgondagen. Var dag har nog av sin plåga – Herren vet vad ni behöver.